

روى موج کوتاه

نامه اساتید حوزه علمیه به رئیس مجمع تشخیص:
کنوانسیون استعماری سی اف تی را از دستور کار خارج کنید

جمعی از اساتید و طلبان حوزه علمیه قم در نامه‌ای سرگشاده به آملی لاریجانی، رئیس مجمع تشخیص مصلحت، نگرانی‌های خود درباره پیوستن ایران به کنوانسیون CFT را مطرح کردند و نوشتند: باتاملی مجدد، این کنوانسیون استعماری را که توسط ابر چناینگاران عالم، امریکا، اروپا و صهیونیسم جهانی تدوین و تهیه شده‌است و هم آنها سازمان مربوط به آن (FATF) را اداره می کنند، رد کرده و برای همیشه از دستور کار مجمع خارج کنید. به گزارش دیده‌بان ایران، امضاکنندگان این نامه تلاش آملی لاریجانی برای جلب نظر اعضای مجمع در جهت پیوستن ایران به این کنوانسیون استعماری، را تأسفیکار خوانده و خواستار بررسی دقیق تر ابعاد شرعی، حقوقی و سیاسی آن شدند.

■ ■ ■

معاون قوه قضائیه:

۷۰ درصد زندانیان سیاسی – امنیتی آزاد می شوند

معاون قوه قضائیه گفت: بالای ۷۰ درصد محکومین امنیتی ایسایسی امشمول مفاد عفو قرار می گیرند و جرایم از سوابق آن‌ها حذف می شود. به گزارش ایسنا، علی مظفری، در بر نامه گفتگوی ویژه خبری درباره شرایط و جزئیات معفو می‌گویی ۱۴۰۴ گفت: این افراد بدون هیچ محدودیتی می توانند به زندگی عادی ادامه دهند.

■ ■ ■

امجدامینی در پاسخ به ادعای کیهان:

مهسا اصلا پسر خاله ندارد

پدر مهسا امینی، در واکنش به ادعای اخیر روزنامه کیهان درباره علت مرگ دخترش، این ادعا را رد کرد و گفت: «مهسا اصلا پسر خاله ندارد. پزشکی قانونی نیز هیچ گاه چنین موضوعی را بایان نکر د.»
امجدامینی، افزود: «شما هاشم نمی کنید یا این همه امکانات عظیم تبلیغاتی در اختیار، چطور دروغی می گویند که کمتر از نیم ساعت بعد دروغ پوشش اشکار می شود؟»
یادآور می شود، کیهان پیش تر مدعی شده بود پسر خاله مهسا که عضو کومه‌معرفی شده، در اوبی به او داده و موجب مرگش شده‌است!

■ ■ ■

سخنگوی وزارت خارجه:

قطع رابطه ایران و سوریه ابدی نیست

سخنگوی وزارت خارجه، با بیان اینکه قطع روابط ایران و سوریه به‌عنوان دو کشور مسلمان دائمی نیست، گفت: ما معتقدیم که سرنوشت سوریه باید توسط مردم آن تعیین و یکپار چگی این کشور حفظ شود. اسماعیل بقایی در نشست خبری دیروز، همچنین درباره اظهارات وزیر خارجه آمریکا مبنی بر اینکه «ایران حق ندارد هیچ موشکی داشته باشد»، گفت: بیخود گفته و آمریکا در جایگاهی نیست که درباره توانمندی‌های دفاعی ملتی که تصمیم گرفته استقلال خودش را حفظ کند و در مقابل تجاوز بیگانه‌هایی مثل اسرائیل و آمریکا بایستد، نظر بدهد.

■ ■ ■

واشنگتن «شبکه بانکداری سایه ایران» را تحریم کرد

طبق اعلام وزارت خزانه‌داری آمریکا، این کشور تحریم‌های تازه‌ای را علیه افراد و نهادهایی که به گفته واشنگتن در تأمین مالی نیروهای نظامی ایران نقش دارند، وضع کرده است. به گزارش رویترز، این تحریم‌ها افرادی در هنگ کنگ و امارات متحده عربی را مورد هدف قرار می دهند. در این بیانیه ادعا شده است که این افراد و نهادها در هماهنگی انتقال وجوه، به‌ویژه در آمد حاصل از فروش نفت ایران، نقش داشته‌اند و به تغذیه مالی از تش ایران، نیروی قدس سپاه پاسداران و همچنین وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، کمک می کردند.

■ ■ ■

محمدرضا تاجیک:

اصلاح طلبان سرمایه اجتماعی گذشته خود را به کلی از دست داده‌اند

استاد دانشگاه و فعال سیاسی اصلاح‌طلب، معتقد است: جریان اصلاح‌طلبی سرمایه اجتماعی گذشته خود را به کلی از دست داده و فضای اعتماد نسبت به اصلاح‌طلبان از بین رفته است. محمدرضا تاجیک در گفتوگو با تابناک به نقد اصلاح‌طلبان پرداخت و گفت: مردم ما گام‌ها جلوتر از جریان اصلاح‌طلبی حرکت می کنند. خطاب به چپ و راست می گویند که «دیگر تمام است ماچرا؟» و مایه دنبال جریانی جدید می گردیم. وی با بیان اینکه این جریان مطالبات نسل جوان را نیز در ک نمی کند، ادامه داد: نسل جوان ما هیچ جریانی را نمایندنده خود نمی داند و بعید می داند که جریان اصلاح‌طلبی با اینن «ریش نتواند به تخریش» برود.

■ ■ ■

حکم رضا ثقتی صادر شد؛ شلاق و تبید برای لواط

انصاف‌نیز با اشاره به صدور حکم پرونده‌ی رضاقثتی، مدیر کل سابق ارشاد گیلان نوشته که دیوه شلاق و تبعید محکوم شده‌است، اما این پرونده متهمان دیگری هم دارد که تا به حال از آنها صحبتی نشده است. دادگاه فرد زند مسئول سابق را به ۱۰ سال حبس و دو سال تبعید محکوم کرده است. مدیر کل سابق ار شاد گیلان نیز به حد ضرر به شلاق و تبعید به مدت یک تا دو سال محکوم شده است.

■ ■ ■

هشدار روسیه درباره رویارویی دوباره اسرائیل و ایران

دبیر شورای امنیت روسیه گفت: رویارویی اسرائیل و ایران، منطقه را با جنگی جدید و گسترده مواجه می کند. به گزارش مهر به نقل از روسیا‌ایوم، سرگئی شویگو، که به عراق سفر کرده است، گفت: پیش از هر چیزی قتل عام بی سابقه در غزه باید متوقف شود. دبیر خانه شورای امنیت روسیه اعلام کرد که قرار است در نشست‌های او با مقامات عراقی بر حمایت‌های مسکواز تقویت و گسترش همکاری‌های امنیتی با عراق تأکید شود.

■ ■ ■

واکنش سفارت آلمان به حاشیه‌سازی‌های اخیر: برلین توصیه مسافرتی جدیدی درباره ایران نداشته است

سفارت آلمان در ایران به حاشیه‌سازی‌های خبری اخیر مبنی بر هشدار مسافرتی جدید دولت آلمان در ارتباط با سفر شهروندان این کشور به ایران و توصیه به ترک هر چه زودتر ایران، واکنش نشان داد. به گزارش ایسنا، سفارت آلمان در تهران در صفحه اینستاگرام خود، نوشت: سطح توصیه‌های سفر در مورد ایران از سال ۲۰۲۲ تغییر نکرده است و آخرین به‌روزرسانی به تاریخ ۲۸ مهر مربوط می شود.

نفت ملی در دوراهی اصل ۴۴ یا اصل ۴۵ قانون اساسی!

سودای خصوصی سازی به نفت رسید؟

میرا قربانی فر

نفت برای ایرانیان تنها یک کالای اقتصادی نیست؛ نفت در حافظه جمعی این سرزمین، از یک سو یادآور ملی شدن ۲۹ اسفند ۱۳۲۹ و جشن ملی و غرور تاریخی است و از سوی دیگر، یادآور تلخ‌ترین تجربه سیاسی قرن یعنی کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ است.

در میان همه این بالا و پایین‌های سیاسی، اما نفت همواره نماد حاکمیت ملی نیز بوده و هر گونه تصمیم‌گیری درباره آن بلافاصله رنگ و بوی سیاسی به خود گرفته است.

اما حالا در شرایطی که دولت با کسری بودجه‌ای مزمن دست به گریبان است، خبر می‌رسد که طرح عرضه سهام شرکت ملی نفت ایران در بورس دوباره روی میز قرار گرفته است؛ ایده‌ای قدیمی که بارها در دولت‌های مختلف تکرار شده اما هیچ‌گاه به مرحله اجرا نرسیده است.

خبری تازه با طرحی قدیمی روی میز مجمع

برای نسل‌های مختلف ایرانیان، نفت چیزی فراتر از یک منبع مالی است. جنبش ملی شدن نفت در سال ۱۳۲۹ و سپس کودتای ۲۸ مرداد، نفت را به مسأله‌ای امنیتی، سیاسی و هویتی بدل کرده است. در آن تجربه تاریخی، مردم ایران در یافتند که نفت می تواند هم ابزار استقلال باشد و هم محور دخالت خارجی- همین خاطره تاریخی باعث شده که هر بخشی درباره خصوصی‌سازی نفت» یا «واگذاری سهام شرکت ملی نفت» بلافاصله حساسیت عمومی و سیاسی برانگیزد. ۲۴ شهریور امسال، در نشست کمیسیون اقتصادی، بازرگانی و اداری مجمع تشخیص مصلحت نظام، وزیر اقتصاد و معاونانش

یادداشت

«بابک شهبازی»: عفو معیاری و اجرای حکم اعدام

صبح دیروز «بابک شهبازی» به اتهام جاسوسی برای موساد اعدام شد. او دی‌ماه ۱۴۰۲ بازداشت و در اردیبهشت ۱۴۰۴ به اتهام «جاسوسی برای اسرائیل» به اعدام محکوم شده بود.

خبر گزارِی میزان در این باره نوشت: «بابک شهبازی به اتهام همکاری با دول خارجی متخاصم علیه جمهوری اسلامی ایران، همکاری اطلاعاتی، جاسوسی و امنیتی به نفع رژیم صهیونیستی در جهت تأیید و تقویت و تحکیم رژیم صهیونیستی و تبادل اطلاعات با افراد وابسته به این رژیم با زداشت و داد گاه وی را به جرم افساد فی الارض از طریق محاربه به اعدام محکوم کرد.»

احمد زیدآبادی، تحلیلگر سیاسی روزنامه نگار در کانال تلگرامی خود در مطلبی با عنوان «عفو معیاری و اجرای حکم اعدام»، در این باره نوشت: دستگاه قضایی «عفو معیاری» اخیر را که گویا حدود ۷۰ هزار زندانی از جمله برخی زندانیان سیاسی را شامل می‌شود، به عنوان امری برای کاهش چالش‌های اجتماعی و تلطیف فضای سیاسی معرفی می‌کند و انتظار استقبال رسانه‌ها از آن را دارد.

در حالی که هنوز زندانیان مشمول این عفو شناسایی نشده‌اند، خبر اعدام بابک شهبازی به اتهام جاسوسی برای اسرائیل تمام رسانه‌ها را پر کرده است. روشن است که تأثیر احتمالی عفو مذکور

گفت و گو

جلایی‌پور در تشریح ویژگی‌های مخالفان توافق قاهره:

پدر معنوی دل‌واپسان جناب احمدی‌نژاد است!

فعال سیاسی اصلاح‌طلب، گفت: پدر و یار معنوی تندروها همان جناب احمدی‌نژاد است که به‌عنوان رئیس جمهور، کشور را با شعار هر زینه محو اسرائیل از روی نقشه جهان، درگیر و زمینه تصویب هفت قطعنامه تحریم شورای امنیت سازمان ملل را فراهم کرد.

حمیدرضا جلایی‌پور، در گفت‌وگو با خبرآنلاین افزود: در آن زمان دولت درآمد بیکران نفت داشت. در آن زمان این تندروها هم شعار رادیکال می‌دادند و هم از طریق موسسات وابسته از رانت‌های ارزی برخوردار بودند. تحریم‌های مردم‌زبانیش بود اما به نام عبور از تحریم برای این‌ها نان و آب داشت. لذا تصمیمات اخیر حاکمیت خیلی این‌ها ناراحت می‌کند و از طرفی زورشان هم که به همه نمی‌رسد. بنابراین با سخنانشان به این طرف و اون طرف لنگه کشش پرت می‌کند.

بعید می‌دانم حاکمیت به دنبال حذف تندروها باشد
وی درباره احتمال کنل گذاشتن تندروها سوی حاکمیت گفت: «بعید می‌دانم حاکمیت دنبال حذف آن‌ها باشد. تندروها سیاسته

عرضه اوراق نفتی (گواهی‌های سلف) بارها امتحان شدند. چنان‌که ایده فروش «نفت در بورس انرژی» به‌عنوان راهی برای دور زدن تحریم‌ها در این دولت پیگیری شد. اما هیچ‌گاه پای عرضه واقعی سهام شرکت ملی نفت به بورس به‌همان نینامد.

حال دولت مسعود پزشکیان در شرایطی طرح را دوباره پیش کشیده که دو موضوع توأمان مسأله شده است: اول بحران کسری بودجه و فشار تحریم‌ها پیش از هر زمان دیگری است و در مرحله دوم مسأله بازگشت تحریم‌های ثانویه ایران را مگانسیسم ماشه به طور جدی مطرح است.

چالش حقوقی واگذاری نفت در دوراهی اصل ۴۴ یا اصل ۴۵

اماد این میان یکی از مهم‌ترین پرسش‌ها درباره این طرح، جایگاه حقوقی آن است. آیا عرضه سهام شرکت ملی نفت در بورس مشمول سیاست‌های کلی اصل ۴۴ می‌شود یا خلاف اصل ۴۵ قانون اساسی است؟ اصل ۴۴ به دولت اجازه می‌دهد برخی شرکت‌ها را واگذار کند، مگر در حوزه‌هایی که تصریح شده باید در اختیار دولت بمانند. نفت همواره در زمره‌ی همین استثنائات قرار داشته است.

در مقابل اصل ۴۵ نیز تأکید می‌کند: «فغال و ثروت‌های عمومی در اختیار حکومت اسلامی است». مخالفان واگذاری نفت معتقدند هر نوع عرضه سهام، حتی جزئی، خروج از این چارچوب است. مدافعان اما ماباده ۴ قانون مدیریت خدمات سیاسی‌اش، از دایره واگذاری بیرون می‌ماند. سودای خصوصی‌سازی با بوی نفت، اما در دولت روحانی نیز ادامه یافت و این بار در سال‌های پس از چارم، زمانی که در آمد نفتی افزایش یافت، باز هم پیشنهاد عرضه سهام نفت مطرح شد.

اما وزارت نفت زنگنه این طرح را فاقد توجیه اقتصادی دانست. از نظر زنگنه سهام یک شرکت زمانی قابل عرضه است که سودآوری و صورت‌های مالی آن شفاف باشد؛ در حالی که تنها ۱۴۵ درصد از کل درآمد فروش نفت به شرکت ملی نفت اختصاص می‌یابد و این شرکت عملاً به یک پیمانکار دولت شباهت دارد نه یک بنگاه سودآور. از نظر جمع‌پزگی از کارشناسان این نقد کاملاً درست بود.

بع‌دتر امادر دولت مرحوم ابراهیم رئیسی در فضای پسار جام دوم و تشدید تحریم‌ها،

طرح عرضه سهام نفت می تواند به عنوان «سیگنال سیاسی» به جامعه داخلی و سرمایه‌گذاران خارجی تعبیر شود؛ اما خصوصی یا دولتی بودن شرکت ملی نفت، تأثیری بر شدت تحریم‌ها ندارد. هر گونه صادرات نفت از ایران، چه از سوی یک شرکت خصوصی و چه دولتی، یکسان رویه رو خواهد بود

نقش تحریم‌ها و مکانیسم ماشه، بازی سیاست با اقتصاد!
در این میان یکی از پرسش‌های کلیدی این است که چرا درست در این مقطع خاص و هزمان با ضرب‌الاجل استیک‌ب‌بار دیگر بحث عرضه سهام نفت مطرح شده است؟

شماره ۲۰۰۰ / پنجشنبه ۲۷ شهریور ۱۴۰۴ / ۲۵ ربیع‌الاول ۱۴۴۷ / ۱۸ سپتامبر ۲۰۲۵

ملی نفت می‌رسد. در چنین شرایطی، انتظار سودآوری بالا در شرکت ملی نفت غیرواقعی است حتی اگر تصور مدمل از امکان به‌طور کامل اجرا شود چرا که اساسا شرایط سیاسی حول ایران با غربستان کاملاً متفاوت است.

نفت: بنگاهی حاکمیتی یا شرکتی اقتصادی؟
یکی دیگر از ادعاهای اصلی حامیان طرح، افزایش شفافیت است. و رود به بورس به‌طور رسمی شرکت را موظف و ملزم می‌کند صورت‌های مالی منتشر کند و تحت حسابرسی قرار گیرد. اما مخالفان این مدل خصوصی‌سازی کم اثر می‌گویند این شفافیت، بیشتر ظاهری خواهد بود؛ چرا که اطلاعات واقعی قرار داده‌ها و هزینه‌ها به دلایل امنیتی همیشه محرمانه باقی خواهد ماند. از این منظر، عرضه سهام نفت نه اصلاح ساختار، بلکه صرفاً فروش دارایی برای جبران بودجه است؛ همان الگویی که در بسیاری از خصوصی‌سازی‌های پیشین تکرار شد.

یک پرسش بنیادین اینجاست که آیا از اساس می‌توان با نفت همانند یک شرکت اقتصادی رفتار کرد؟ تجربه نشان داده که شرکت ملی نفت ایران اغلب به‌عنوان ابزاری حاکمیتی-سیاسی عمل کرده، نه یک بنگاه سودمحور.

تصمیم‌های کلان در این شرکت، گاه برخلاف منطق اقتصادی و صرفاً به دلیل ملاحظات سیاسی گرفته و حتی استناد مالی این مجموعه نیز در ریفدا امنیتی و سیاسی طبقه‌بندی می‌شوند. با چنین سلفقه‌ای ورود چنین نهاده‌ی به بورس، ممکن است تضادی ساختاری ایجاد کند؛ از یکسو سهام‌داران انتظار دارند او اطراعات کامل مالی را می‌خواهند، و از سوی دیگر دولت نیازمند استفاده سیاسی از نفت است. آن هم نفتی که کالای اصلی در زیر فشار تحریم‌های سیاسی کشور بوده است.

همچنین باید توجه داشت در ایران که دولت اصلی‌ترین و مهم‌ترین بازوی قدرت است، اکنون زیر فشار کم‌رشن تحریم‌ها، فروش نفت با بحران جدی روبه‌رو شده و در این وضعیت چطور از بخش خصوصی (با فرض بخش واقعاً خصوصی و نه خصوصی) نیمه‌جان ایران انتظار می‌رود بتواند آن تله مداوم تحریم‌های موجود عبور کند؟

نفت همچنان مسأله‌ای سیاسی
در چنین شرایطی عرضه سهام شرکت ملی نفت، تصمیمی سیاسی است. این طرح در شرایطی مطرح می‌شود که دولت زیر فشار کسری بودجه و تهدید بازگشت تحریم‌های شورای امنیت و اسنپیک قرار دارد. نفت، برخلاف دیگر شرکت‌ها، تنها یک دارایی اقتصادی نیست؛ نفت بخشی از هویت ملی و تاریخی ایران است. شاید به همین دلیل است که هر بار این طرح بر زبان مسئولان جاری می‌شود، با پرسش‌های سیاسی-حقوقی و مخالفت‌های جدی روبه‌رو می‌شود. نفت در ایران نه صرفاً «کالا» بلکه مسأله و موضوع «قدرت» است و قدرت به آسانی واگذار نمی‌شود.

اعدام را لغو کرده‌اند، اما حبس ابد به عنوان جایگزین حکم اعدام هم شامل هیچ‌کدام از آنها نشده است.

جاسوس نیز اگر اتهامش به اثبات رسد، به لحاظ حقوق انسانی فرقی با مرتکبان دیگر جرائم ندارد. از این رو، متهم به جاسوسی هم باید حقوقش مثل هر متهم دیگری رعایت شود. در کشور ما اما کافی است مهر اتهام جاسوسی به فردی زد، دشود تا هر گونه دفاع از حقوق انسانی او هم به عنوان امری «مجرمانه» با تاخت و تاز و تهدید برخی محافل و رسانه‌ها روبرو شود!

او قوه قضائیه در صدد تلطیف فضا و کاستن از چالش‌های اجتماعی است لازم است تمام این امور را مورد توجه جدی قرار دهد.

شعار ادیکال، کار دیگری بلد نیستند. پنجم این که این‌ها قبول ندارند کشور در شرایط جنگی (نه پاسخنگی) و شرایط خطیری قرار دارد.

ششم این که این‌ها مخالف سیاست حکومت برای عبور از این شرایط بحرانی کنونی هستند.

پناهگاه تندروها فقط صداسیماست
به گفته وی، سیاست حاکمیت و دولت برای عبور از شرایط جنگی و خطیر کنونی «جنگ طلبی و ماجراجویی» نیست. از طرف دیگر سیاست حاکمیت «تسلیم» در برابر زباده‌خواهی بلوک غرب با جلوداری اسرائیل نیست. سیاست حاکمیت اولاً تقویت دفاع ملی است. ثانیاً با به کارگیری یک دیپلماسی فعال و چند بعدی دنبال یک توافق عز‌تمندانه با بلوک غرب در مورد هسته‌ای است. ثالثاً حاکمیت برای عبور از این پیچ خطیر بصورت جمعی، کارشناسی و نهاده‌ی از طریق شورای عالی امنیت ملی عمل می‌کند. نشانه این سیاست غیر ماجراجویانه حاکمیت و دولت، را مادر تغییررایش شعام و دبیری علی لاریجانی می‌بینیم. لذا این تندروی‌ها علیه عراقی و لاریجانی را در چارچوب ایسن تصمیمات جدید بهتری می‌توان درک کرد.

وی تصریح کرد: این تندروها وزنی در سیاست واقعی کشور و در شرایط امروز ندارند و پناهگاهشان فقط صداسیماعی فعلی است.